

Turvallisuusasiakirja
Punkalaitumen terveystasema
vesikaton korjaus
3.2.2020

Sisälllys

1.	Yleistä	5
1.1.	Turvallisuusasiakirjan tarkoitus.....	5
1.2.	Turvallisuusasiakirjan päivitys	5
1.3.	Vastuu- ja yhteyshenkilöt turvallisuusasioissa	5
1.4.	Rakennuskohteen erityispiirteet	5
1.3.1.	Yhteenveto työkohteesta ja tehtävistä töistä.....	5
1.4.2.	Toteutuksesta ja toimintaympäristöstä johtuvat erityisesti huomioitavat seikat	5
1.4.3.	Rakennustyöt	6
2.	Turvallisuussäännöt.....	6
2.1.	Turvallisuussuunnittelun keskeinen sisältö	6
2.2.	Osapuolien velvoitteet	6
2.2.1.	Päätoteuttaja ja muut urakoitsijat	6
2.2.2.	Rakennuttajan turvallisuuskoordinaattori	7
2.3.	Luvat ja luvanvaraiset työt.....	7
3.	Menettelyohjeet	8
3.1.	Yleisiä ohjeita	8
3.2.	Yleinen järjestys	8
3.2.1.	Työaika.....	8
3.2.2.	Pysäköinti.....	8
3.2.3.	Työmaan järjestys	8
3.2.4.	Ympäristön turvallisuus ja rakennusalueen rajoitukset.....	9

3.2.5.	Pölyn leviämisen estäminen	9
3.2.6.	Melun rajoittaminen	9
3.2.7.	Materiaalien varastointi	9
3.2.8.	Työnaikaiset rakenteet ja asennukset	10
3.2.9.	Telineet, työvälineet ja henkilönostimet	10
3.3.	Vaaraa aiheuttavat rakennustyöt	10
3.3.1.	Purkutyöt	10
3.3.2.	Nostot	10
3.4.	Terveydelle vaaralliset aineet	10
3.5.	Putoamisen estäminen	11
3.6.	Työmaaliikenne ja jalankulun suojaus	11
3.7.	Paloturvallisuus	11
3.8.	Henkilökohtaiset suojavaälineet	12

Turvallisuusasiakirjan tarkoitus ja asema

Turvallisuusasiakirja sisältää rakennustyön turvallisuudesta annetun 1.6.2009 voimaan astuneen Valtioneuvoston asetuksen 205/2009 8 §:n mukaisen rakentamisen suunnittelua ja valmistelua varten laaditun turvallisuusasiakirjan, turvallisuussäännöt ja menettelyohjeet.

Rakennuttajalle ei näiden asiakirjojen tai muiden urakka-asiakirjojen kautta siirry mitään päätoteuttajan velvoitteita ja nämä asiakirjat eivät vähennä tai poista muissa rakennushankkeen asiakirjoissa määriteltyjä turvallisuustoimenpiteitä.

Turvallisuusasiakirja kertoo hankkeen erityisistä turvallisuusriskeistä sekä vaaroja aiheuttavista olosuhteista ja työvaiheista siten, että urakoitsija voi varautua niihin asianmukaisesti.

Turvallisuussäännöt esittävät turvallisuushallinnalle asetetut tavoitteet ja tehtävät toimenpiteet. Turvallisuussäännöt kuvaavat ohjeet turvallisuusseurantaan ja tarkastuksiin, yhteistoimintaan ja työmaakokouksiin, henkilötunnisteen käyttöön ja kulkulupaan sekä osapuolten hyväksyntää edellyttävien turvallisuussuunnitelmien käsittelyyn.

Menettelyohjeet käsittävät mm. töiden ajoituksen, erityisiä työmenetelmiä koskevat vaatimukset, aliurakoinnin järjestämisen menettelytavat. Menettelyohjeet toimivat työmaan ”järjestyssääntöinä”.

Turvallisuusasiakirja täydentää muuta tarjouspyyntöaineistoa turvallisuuden osalta.

1. Yleistä

1.1. Turvallisuusasiakirjan tarkoitus

Tämä asiakirja kertoo hankkeen erityisistä työturvallisuusriskeistä sekä vaaroja aiheuttavista olosuhteista ja työvaiheista siten, että urakoitsija voi varautua niihin asianmukaisesti.

Urakoitsijan edellytetään tuntevan rakennusalan turvallisuutta koskeva lainsäädäntö (mukaan lukien valtioneuvoston asetus rakennustyön turvallisuudesta VNa 205/2009) ja noudattavan sitä sekä tunnistavan yleiset alan työturvallisuusriskit, joten näitä seikkoja ei käsitellä tässä asiakirjassa.

1.2. Turvallisuusasiakirjan päivitys

Tilaaaja on laatinut turvallisuusasiakirjan hankkeen tarjouspyyntöön liitettäväksi. Turvallisuusasiakirjaa päivitetään tarvittaessa hankkeen aikana.

1.3. Vastuu- ja yhteyshenkilöt turvallisuusasioissa

Urakoitsija nimeää työmaan turvallisuudesta vastaavan, työsuojeluasioihin perehtyneen henkilön.

1.4. Rakennuskohteen erityispiirteet

1.3.1. Yhteenveto työkohteesta ja tehtävistä töistä

Rakennustyön kohteena on:

1. 2-kerroksisen terveysaseman vesikaton muutostyöt, laajuudeltaan noin 700 - 800 m². Kohde sijaitsee Punkalaitumen kunnan keskustaaajamassa, osoitteessa Lauttakyläntien 11.

1.4.2. Toteutuksesta ja toimintaympäristöstä johtuvat erityisesti huomioitavat seikat

Kohteiden sijainnista johtuvia erityispiirteitä:

Terveysasema

- terveysasemalla työskennellään muutostöiden aikana eli alueella liikkuu henkilökuntaa ja asiakkaita
- terveysaseman lähialueella on kerros-, rivi- ja omakotitaloja, joihin tapahtuu kulkua
- terveysaseman ohi kulkee vilkasliikenteinen Lauttakyläntie, jossa myös kevyttä liikennettä

Rakennustyöt

Rakennuttajan tiedossa on kohteeseen liittyvät seuraavat VNa 205/2009 liitteen 2 mukaiset työt, joihin liittyy erityisiä vaaroja työntekijöiden turvallisuudelle tai terveydelle:

- työt, joihin liittyy putoamisvaara (vesikattotyöt)
- työt tie- ja katualueella
- purkutyöt

Urakoitsijan tulee ehkäistä edellä mainituista vaaroista aiheutuvat riskit asianmukaisella työsuunnittelulla.

2. Turvallisuussäännöt

Turvallisuussäännöissä esitetään turvallisuushallinnan tavoitteet ja toimenpiteet sekä ohjeet turvallisuusseurantaan ja tarkastuksiin, yhteistoimintaan ja työmaakokouksiin, henkilötunnisteen käyttöön ja kulkulupaan sekä osapuolten yhteistyöhön.

Päätoteuttaja huolehtii, että työntekijöillä on saatavilla ja luettavissa ajan tasalla oleva ”Rakennustyöpaikoilla nähtävänä pidettävät työturvallisuussäännökset” -kirja.

2.1. Turvallisuussuunnittelun keskeinen sisältö

Päätoteuttaja huolehtii, että ennen kunkin työvaiheen aloittamista on tehty ja hyväksytty rakennuttajalla seuraavat turvallisuuteen liittyvät kirjalliset suunnitelmat:

- Työmaan järjestely ja liikenne hankkeen eri vaiheissa: Työmaan aluesuunnitelma
- Nostotyöt ja siirrot: laaditaan erillinen nostoja ja siirtoja käsittelevä suunnitelma
- Putoamissuojaus: Putoamissuojaussuunnitelma
- Työmaan Turvallisuussuunnitelma
- Tulityöt: Palontorjuntasuunnitelma

2.2. Osapuolien velvoitteet

2.2.1. Päätoteuttaja ja muut urakoitsijat

Rakennuskohteen päätoteuttaja vastaa Vna 205/2009 mukaisista päätoteuttajan velvollisuuksista ja nimeää työmaalle vastaavan työnjohtajan.

Kaikki urakoitsijat ja itsenäiset työsuorittajat yhteisellä rakennustyömaalla noudattavat pää-toteuttajan antamia, tätä työmaata koskevia, yhteisiä turvallisuusohjeita ja määräyksiä työ-maakäytännöistä (esim. kulku työmaalle / henkilötunnisteet ja siisteys / roskien lajittelu). Mahdolliset aliurakoitsijat on sopimuksin sitoutettava turvallisuusasiakirjojen sisältöön.

Päätoteuttaja vastaa kaikkien työmaalla työskentelevien työsuojeluyhteistyöstä, tiedonkulusta ja perehdyttämisestä turvallisuuskäytäntöihin sekä turvallisuustietojen päivittyessä, niiden tiedoksian-nosta osapuolille.

Päätoteuttajan on otettava huomioon töiden järjestelyssä ja työvaiheiden ajoituksessa työtur-vallisuuden vaatimukset. Työaikataulu ja suunnitelma työmaa-alueen järjestelyistä sekä muut työ-turvallisuuden varmistamiseksi tarvittavat erikoissuunnitelmat on toimitettava rakennuttajalle ennen ko. työvaiheen aloittamista.

2.2.2. Rakennuttajan turvallisuuskoordinaattori

Rakennuttajan turvallisuuskoordinaattori on kunnanrakennusmestari Kari Isokivijärvi.

2.3 Työsuojeluorganisaatio ja turvallisuuskatselmukset

Päätoteuttaja vastaa työmaan järjestelyistä, turvallisuusvalvonnasta ja eri urakoitsijoiden töiden yhteensovittamisesta.

2.3. Luvat ja luvanvaraiset työt

Urakoitsijan on huolehdittava, että työmaalla toimivilla henkilöillä on asianmukaiset ja voimassa olevat luvat ja käytännön kokemus purku-, sähkö-, hitsaus-, tuli- ja yms. töissä.

Kulkuluvat

Rakennuttaja velvoittaa urakoitsijaa valvomaan ja huolehtimaan, että jokaisella työmaalla liikkuval-la henkilöllä on näkyvillä kuvallinen yksilöivä henkilötunnistekortti työturvallisuuslain mukaisesti.

Päätoteuttajan tulee pitää työmaalla ajan tasalla olevaa luetteloa työmaalla työskentelevistä työn-tekijöistä.

Mikäli urakoitsija tai työmaalla toimiva muu urakoitsija käyttää ns. harmaata työvoimaa niin raken-nuttajalla on oikeus poistaa henkilö työmaalta. Harmaan työvoiman käytöstä rakennuttajalle valtio-vallan taholta tulevat sanktiot, kuten veroseuraamukset yms. kustannukset veloitetaan suoraan urakoitsijalta ja se koskee kaikkia kohteessa työskenteleviä urakoitsijoita ja työntekijöitä.

3. Menettelyohjeet

3.1. Yleisiä ohjeita

- Urakoitsijan sekä kunkin aliurakoitsijan on osaltaan hoidettava portaat, kulkusillat, käytävät ja lattiat siten, että niissä ei ole putoamis-, liukastumis- tai kompastumisvaaraa ja puututtava epäkohtiin.
- Tupakointi on kielletty sisätiloissa ja rakennuksen välittömässä läheisyydessä
- Työmaa on pidettävä järjestyksessä ja siistinä

3.2. Yleinen järjestys

3.2.1. Työaika

Rakennusalueella työskennellään normaalin työajan puitteissa, pääsääntöisesti klo 7-19 välisenä aikana. Poikkeavista työajoista tulee sopia erikseen tilaajan kanssa.

3.2.2. Pysäköinti

Työmaan työntekijöiden pysäköinti ei saa aiheuttaa haittaa ympäristön asukkaiden, terveyskeskuksen asiakkaiden ja toimijoiden pysäköinnille, eikä sulkea pelastusteitä tai saattoliikennettä pääovelle.

3.2.3. Työmaan järjestys

Työmaan järjestyksellä ja siisteydellä on suuri merkitys työturvallisuuteen. Pää toteuttajan laatiman työmaasuunnitelman tulee olla looginen ja selkeä työturvallisuuden näkökulmasta.

Työmaan säännöllisestä yleissiivouksesta ja työvälineiden ja menetelmien asianmukaisuudesta vastaa pää toteuttaja koko rakennustyön ajan.

Eri työvaiheet, töiden suoritusjärjestys ja siirrot on suunniteltava siten, että materiaalien varastointia työmaalla vältetään. Materiaalien varastointi toteutetaan pää toteuttajan työmaa-suunnitelman mukaisesti.

Rakennus-, pakkaus- ja muut jätteet siivotaan päivittäin niille varatuille paikoille.

Pää toteuttaja huolehtii, että kulkutiet ovat turvalliset liikkua ja vapaat mm. kompastumisvaaraa aiheuttavista kaapeleista ja letkuista.

3.2.4. Ympäristön turvallisuus ja rakennusalueen rajoitukset

Työmaa-alueen rajaus esitetään työmaan aluesuunnitelmassa vaiheittain. Pää toteuttaja aittaa työmaa-alueen turvallisuuden kannalta tarpeellisilta kohdilta riittävän korkealla ja tiiviillä suoja-aidalla ja huolehtii, että alueen ulkopuolelle työmaasta johtuen kulkeutunut lika, roskat jne. poistetaan välittömästi. Pää toteuttaja huolehtii viranomaisten edellyttämien ympäristöturvallisuuden määräysten täyttämisestä.

Piirros työmaa-alueen järjestämisestä on oltava nähtävillä työmaalla.

Pääurakoitsijan tulee asettaa yleisen turvallisuuden ja viranomaisten vaatimat työaikaiset varoitukset tarkoitus- ja vastaaville paikoille.

Työmaa-alueen ympäristössä toimivien kiinteistöjen sekä ympäröivä henkilöliikenteen turvallisuus on huomioitava liikennejärjestelyjä ja työmaasuunnitelmaa tehtäessä.

3.2.5. Pölyn leviämisen estäminen

Urakoitsijan tulee estää mahdollinen pölyn kulkeutuminen työalueen ulkopuolelle, varsinkin läheisiin kiinteistöihin. Työmaalla olevien henkilöiden altistuminen pölylle on estettävä henkilökohtaisin suojaimin tilanteen mukaan.

3.2.6. Melun rajoittaminen

Melua aiheuttavat työvaiheet on suoritettava niin ja sellaiseen aikaan, että niistä ei aiheudu vaaraa ympäristölle, ympäröivälle toiminnalle tai työmaalla työskenteleville henkilöille. Melua aiheuttavia työmenetelmiä tulee välttää.

Työstä ympäristölle aiheutuvan melun osalta pää toteuttajan on otettava huomioon ja huolehdittava ympäristönsuojelulain mukaisesta, erityisen häiritsevää melua aiheuttavia tilapäisiä toimintoja koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta.

3.2.7. Materiaalien varastointi

Rakennustarvikkeet ja materiaalit on varastoitava työmaalla urakoitsijan laatimassa aluesuunnitelmassa esitettyihin paikkoihin tai sisätiloihin ja suojattava riittävästi niiden vahingoittumisen estämiseksi. Materiaalitoimitukset on ajoitettava siten, että tarpeetonta ja ylipitkää varastointia vältetään.

3.2.8. Työnaikaiset rakenteet ja asennukset

Jos esim. tuentojen, telineiden ankkurointien, kaiteiden asentamisen tms. takia joudutaan poraamaan ja asentamaan kiinnityksiä pinnoille, jotka voivat vaurioitua, pääurakoitsija pyytää katselmuksen, johon osallistuu tilaajan edustaja.

3.2.9. Telineet, työvälaineet ja henkilönostimet

Urakoitsija vastaa teline- ja tukirakenteiden suunnittelusta, asianmukaisuudesta ja kestävyydestä.

Viranomaisten niin vaatiessa päätoteuttaja laadituttaa telineistä ja tukirakenteista rakennepiirustukset ja hyväksyttää ne tarkastavilla viranomaisilla.

Telinetoissa käytetään telineeseen kiinnitettävää telinekorttia ja ne kuuluvat viikoittaisten turvallisuustarkastuksien piiriin

Tikkaita käytetään vain nousuja ja laskeutumisia varten, ei työtelineinä.

3.3. Vaaraa aiheuttavat rakennustyöt

3.3.1. Purkutyöt

Kattorakenteita purettaessa on noudatettava erityistä varovaisuutta, jotta työmaalta ei pääse puutoamaan tai tuulen mukana leviämään mitään purkujätettä tms.

Purkujäte lajitellaan purkutyön yhteydessä erillisiin jäteastioihin ja kuljetetaan jätelajien mukaisille jätelavoille. Pölyävät jätteet kuljetetaan suljettuna pölyämisen estävästi. Jätteet käsitellään ympäristöviranomaisen määräysten ja ohjeiden mukaisesti.

3.3.2. Nostot

Vaikeita nostotöitä varten on tarvittaessa laadittava erillinen kirjallinen nostotyösuunnitelma.

3.4. Terveydelle vaaralliset aineet

Jos rakennustöiden aikana alueella ilmenee aineita, joita on syytä epäillä terveydelle vaarallisiksi, asiasta ilmoitetaan tilaajalle ja ryhdytään välittömästi tarvittaviin suojoitoimenpiteisiin. Työssä syntävä mahdollinen ongelmajäte on toimitettava ongelmajätteitä käsittelevään laitokseen ja ko. jätteen määrästä, laadusta ja toimituspaikoista on pidettävä kirjaa.

Mikäli käytettävät tuotteet/aineet sisältävät terveydelle haitallisia aineita, vastaa kukin urakoitsija siitä, että niiden käytössä noudatetaan voimassa olevia työntekijöiden suojaamista koskevia asetuk-

sia ja määräyksiä. Haitallisia aineita sisältävistä tuotteista kukin urakoitsija toimittaa työmaalle käyttöturvallisuustiedotteen.

3.5. Putoamisen estäminen

Kaikki rakennustyön yhteydessä esiintyvät avonaiset tasot, väli- ja yläpohjat, kuilut ja muut aukot, joihin henkilöt tai tavarat saattavat pudota, on väliaikaisesti päätoteuttajan suojattava kulkuestein, suojakaitein tai kansin sekä varoitustauluin. Aukkoa asennustyöhönsä käyttävä urakoitsija saa poistaa suojauksen vain asennustyön ajaksi ja vain tarvittavilta osin ja vastaa siitä, että suojaukset asennetaan takaisin paikoilleen asennustyön päätyttyä tai keskeytyessä.

3.6. Työmaaliikenne ja jalankulun suojaus

Työmaaliikenteen järjestely on suunniteltava siten, että se ei estä muiden liikkumista alueella, eikä siitä ole vaaraa muulle ympäröivälle liikenteelle.

3.7. Paloturvallisuus

Urakoitsija on velvollinen kiinnittämään erityistä huomiota paloturvallisuuteen ja toimimaan vastuualueellaan niin, ettei tulipalon vaaraa synny.

Tulitöitä tekevillä työntekijöillä on oltava tulityökortti. Tulitöitä tehtäessä on urakoitsijoiden ehdottomasti noudatettava Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliiton laatimaa tulitöiden suojeleohjetta 01/2002.

Urakoitsija vastaa tulitöiden yleisvalvonnasta ja omien tulitöidensä vartioinneista.

Urakoitsija huolehtii ja vastaa työmaan alkusammuttimista.

Päätoteuttajan tulee suojeleohjeen mukaisesti laatia työmaalla tehtäviä tulitöitä koskeva tulitöiden valvontasuunnitelma, jossa määritellään

- tulitöistä vastaavat henkilöt ja heidän koulutuksensa
- työmaan tulityölupakäytäntö
- tulitöitä koskevat turvatoimet kuten
 - tulityötä edeltävät turvatoimet
 - tulityön aikaiset turvatoimet
 - tulityön jälkeiset turvatoimet

Tulityöluvat myöntää työmaan vastaava mestari.

Kaasu- ja nestekaasupullojen varastointi sisätiloihin on kielletty ja niiden varastoinnista ja säilytyksestä samoin kuin palavien nesteiden varastoinnista on esitetty päätoteuttajan aluesuunnitelmasa.

3.8. Henkilökohtaiset suojavälineet

Sen lisäksi, mitä henkilösuojainten valinnasta ja käytöstä työssä annetussa valtioneuvoston päätöksessä (1407/1993) säädetään, on rakennustyössä otettava huomioon:

- Päätoteuttaja valvoo, että jokainen työmaalla työskentelevä tai liikkuva käyttää tarvittavaa suojarustusta (ml. Suojakypärää, valjaita ja turvajalkineita)
- Rakennustyössä on käytettävä työn ja työolosuhteiden edellyttämää henkilökohtaista silmien suojausta. Työnantajan on annettava työntekijöille käyttöön suojalasit niissä töissä, joissa on merkittävä silmätapaturmanvaara

Punkalaitumella 03.02.2020